

Velké pražské projekty

Láká nás i nájemní bydlení, říká šéf realitní divize Penty Petr Palička.

ROZHOVOR
str. 12–13

Češi objevili luxusní plavby

Zájem o výlety na zámořských lodích se v tuzemsku za pět let zdvojnásobil.

BYZNYS
str. 6

CZK/EUR • 26,125 / -0,030 Kč **CZK/USD** • 22,907 / -0,010 Kč **PX** • 996,79 / -0,22 % **EUROSTOXX 50** • 3463,60 / -0,42 % **ZLATO** • 1211,05 \$ / -0,07 %

KOMENTÁŘ: KONEC JEDNÉ NEMRAVNOSTI / str. 11

Krátce

Česko definitivně zaplatí za regulovaný nájem

Česká republika prohrála spor s majiteli domů, kteří prodělali na regulovaném nájemném. Rozhodl o tom Evropský soud pro lidská práva. Třem stěžovatelům má stát vyplatit 2,19 milionu korun odškodného. **str. 2**

ČD Cargo zvyšuje podíl v přepravci uhlí

Antimonopolní úřad bude posuzovat přeskupení podílů u železničních přepravců. Železniční nákladní dopravce ČD Cargo a ostravská speditérská firma NH-Trans zažádali o spojení obou firem. Fúze má změnit možnosti kontroly nad podnikem Ostravská dopravní společnost. **str. 5**

Investice do energetiky klesly o desetinu

Celosvětové investice související s dodávkou energií v loňském roce meziročně klesly o deset procent na celkových 1,4 bilionu dolarů. Největší propad je patrný u těžba ropy a plynu. Jejich aktivita klesla na nejnižší úroveň za posledních 70 let. **str. 8**

twitter.com/e15news

JIRÍ POSPÍŠIL:

Ve středu jsem v EP mluvil o porušování lidských práv v Turecku, nutnosti přehodnotit přístupová jednání. A je tu další argument: zatýkání akademiků.

Chrámů nákupů omlazují tvář

Pravidla trhu velí provozovatelům nákupních center nejpozději **po deseti letech** přistoupit k jejich výraznější modernizaci. Z **pražské top trojky** jsou v novém už OC na Smíchově a na Chodově. Jako poslední se nyní připojilo **Palladium**, jehož facelift vyjde na **desítky milionů korun**. Rekonstrukcí aktuálně procházejí i retailové komplexy mimo metropoli. Jedním z trendů je větší důraz na gastronomii. **PRAHA / str. 4**

Foto: E15, Michael Tomeš

Zápisník
Marka Schwarzmana

Letní socka

Tak nám začal první prázdninový měsíc, který přinesl několik tradičních vln: třeba tu týkající se nadávání na vedro, na nečekány déšť, na po ránu příliš halasně řvoucí ptactvo, případně i na nelibý a pokoutně se linoucí zápach sockou, pardon, MHD. Do výčtu těchto evergreenů je nutné zařadit i tradiční pražské uzávěrky, výluky a takové ty příjemnosti, které z obvykle na minutu tikajícího jízdního řádu číní frašku, která letní turisty i nás do práce dojíždějící uvádí do stavu šilenství. Letos je jich (jak uzavírek, tak turistů), zdá se, požehnaně: třeba Palmovka je na etapy kvůli opravám tramvajových pásů rozkopaná již druhým měsícem, uzavření se dočkal i vestibul tamního metra. Na Muzeu se zase člověk nedostane do vlaku ve směru do Depa Hostivař.

Namísto remcání bychom si však měli uvědomit, že nějaké ty opravy a úpravy se někdy udělat prostě musejí, jinak zase budeme nadávat na to, že do metra na Muzeu teče, nebo že Palmovka není bezbariérová, nebo že ta jízda tramkou moc drncá. Nebojme se vlka nic, léto se pomalu přelije do podzimu a útlum stavebních prací se jistojistě blíží, neb zima je tu co nevidět!

Což mi připomíná, pro mnohé fanoušky fantasy se zima nejen blíží, ale už vlastně skoro dorazila. Velký červený vykřičník, asi nejen v mém kalendáři, na 16. července neomylně značí premiéru sedmé řady Hry o trůny. Alespoň budeme mít při těch výlukách v MHD na co koukat.

Protagonisté dne

Constantin LICHTENŠTEJN
PRINC

Ani u Nejvyššího soudu nespěla nadace spravující lichtenštejnský majetek se žalobou ve sporu o lesy nedaleko Řičan.

str. 3

Marian JUREČKA
MINISTR ZEMĚDĚLSTVÍ

Průzkum iniciovaný ministerstvem potvrdil kvalitativní rozdíly ve složení u stejných produktů prodávaných v pěti středoevropských státech.

str. 5

Matthew BARNES
ŠÉF ALDI VE VELKÉ BRITÁNII

Obchodnímu řetězci se na ostrovech daří získávat nové zákazníky na úkor tamních tradičních konkurentů.

str. 9

WINTONOVA ČEKÁRNA

PO NICHOLASI WINTONovi, zachránci stovek židovských dětí z Československa, byl pojmenován salonek na hlavním nádraží v Praze. Určen je pro cestující spojů vyšší třídy Českých drah a pro matky s dětmi. Moderní čekárna byla včera pokřtěna za účasti čtyř z takzvaných Wintonových dětí. Na snímku se Ben Abeles podepisuje na stěnu salonku.

Česko prohrálo. Zaplatí za regulovaný nájem

■ Třem stěžovatelům má podle rozhodnutí Evropského soudu stát vyplátit 2,19 milionu korun odškodného.

Michal Tomeš

Česká republika s konečnou platností prohrála spor s majiteli domů, kteří prodělali na regulovaném nájemném. Rozhodl o tom Evropský soud pro lidská práva (ESLP), jenž tak zamítl odvolání státu vůči požadavkům majitelů domů, kteří bojovali o vyplacení rozdílu mezi tržním a regulovaným nájmem. Pravomocné rozhodnutí by mohlo pomoci dosáhnout odškodnění také ostatním vlastníkům domů, které mělo regulované nájemné poškodit. Se zprávou přišel Seznam.cz.

Soud se při rozhodování zabýval třemi modelovými případy. Již v únoru přitom přikrkl trojici poškozených náhradu škody 2,19 milionu korun, kterou český stát musí vlastníkům zaplatit.

Česko přitom původně došlo při výpočtu škody k nižší částce, štrasburský soud však zvolil během svého rozhodnutí rozdílnou

metodiku, která majitelům domů zajistí větší náhradu škody. Ministerstvo spravedlnosti mělo sice k únorovému rozhodnutí ESLP připomínky, ty však štrasburský soud nyní odmítl, čímž rozhodnutí nabylo právní moci.

„Považujeme Evropským soudem stanovený způsob

výpočtu náhrady škody za regulaci nájemného za jediný přijatelný a nezbytný k tomu, aby se stěžovatelé mohli konečně po dlouhých letech domoci odpovídajícího odškodnění.“

„Uvedli v prohlášení zástupci Občanského sdružení majitelů domů, které zastupuje několik tisíc fyzických a právnických osob podnikajících v oblasti nájemního bydlení.

Již v minulosti přitom štrasburský soud oznámil, že jednoznačně došlo k porušení práv majitelů nemovitostí. Mělo se tak dít konkrétně mezi roky 2002 a 2006, tedy v době, kdy po-

dle Ústavního soudu stát neměl ovlivňovat ceny nájemného, ale nadále tak činil.

Nyní by tak podle metodiky Evropského soudu pro lidská práva mohly požadovat odškodnění tisíce dalších vlastníků nemovitostí. „Nyní bude mimořádně zajímavé sledovat, jak se důsled-

ky rozsudku ESLP promítnou do rozhodovací praxe českých soudů.“ komentovalo rozhodnutí Občanské sdružení majitelů domů.

Samotného principu regulace nájemného se však zastává například zástupce ombudsmanky Stanislav Křeček. „Evropský soud povoloval regulaci nájmu, když

to bylo nezbytné. Regulace měla jediný cíl, a to zajistit bydlení pro lidi, kteří na něj neměli,“ říká Křeček. „V celé Evropě existuje regulované nájemné, to, že se u nás nájem vymkly kontrole, považují za jednu z chyb porevolučního systému,“ uvedl pro deník E15 Křeček.

„V celé Evropě existuje regulované nájemné, to, že se u nás nájem vymkly kontrole, považují za jednu z chyb porevolučního systému,“ uvedl Stanislav Křeček.

NÁZORY str. 11

Trumpová nebude, velvyslancem v Praze má být Stephen King

■ Nominaci nového velvyslance musí ještě potvrdit americký Senát.

Jako nového amerického velvyslance v Česku navrhl Bílý dům podnikatel z Wisconsinu Stephen King. Spolu s dalšími jmény nominovaných na velvyslancecké posty v jiných zemích to oznámil Bílý dům. Nominace ještě musí projít schvalovacím procesem u senátorů.

O jménu nového velvyslance v České republice se začalo spekulovat v médiích loni v listopadu poté, co byl americkým prezidentem zvolen Donald Trump. Výměny politicky jmenovaných velvyslanců jsou po změně administrativy v USA podle

Foto archiv E15

politologů obvyklé. Předchozím velvyslancem v Česku byl od září 2014 Andrew Schapiro, jehož jmenoval bývalý americký prezident Barack Obama.

„Mohu poznamenat, že americký prezident Donald Trump dává nominaci člověka blízkého Bílému domu a špič-

kám Republikánské strany jasně najevo, že Česká republika je důležitým spojencem USA. Ukazuje se, že Donald Trump bude v rámci EU klást důraz na střední Evropu,“ sdělil mluvčí prezidenta Miloše Zemana Jiří Ovocáček.

O místo velvyslankyně v Praze loni krátce po vítěz-

ství Trumpa ve volbách projevila zájem jeho první manželka Ivana Trumpová, rodačka ze Zlína. To velmi přivítal český prezident Miloš Zeman. Trumpova první manželka ale nakonec podle Zemana tuto funkci odmítla s tím, že by to bylo příliš pracovně náročné.

/čtk, mit/ **NÁZORY str. 11**

Učitel a agent

Stephen King se narodil v roce 1941 v Indianopolisu, vyrůstal však v Chicagu. Po absolvování střední školy vystudoval sociální vědy a politologii a následně působil jako vysokoškolský asistent. V roce 1967 však přešel do služeb Federálního úřadu pro vyšetřování (FBI), kde se zabýval porušováním lidských práv a zločiny s tím souvisejícími. V sedmdesátých letech se začal znovu zabývat pedagogickou činností, vrhl se však rovněž na podnikání. Otec tří dětí se tak kvůli pozici velvyslance alespoň částečně stáhne ze svého koncernu King Capital, který se kromě investic zabývá rovněž obchodem s realitami.

Krátce

Padělaných korun a eur je méně

Česká národní banka zdržela v prvním pololetí 1408 padělaných a pozměněných bankovek a mincí. Meziročně jich pět procent ubylo, loni za pololetí ČNB zdržela 1480 padělků. Přibýlo padělaných dolarů, naopak počet padělků eur a korun klesl. Nejvíce padělků bylo v korunách, celkem 647. Loni jich však za pololetí bylo o 140 více.

Karlovarský kraj zasáhlo zemětřesení

Oblast kolem Kraslic a Sokolovsku a Nového Kostela na Chebsku zasáhlo včera před druhou hodinou odpoledne zemětřesení. Podle prvních údajů automatických měřicích systémů střeoevropského seizmologického centra dosáhlo síly až 3,5 stupně. /čtk/

Lichtenštejnové jdou k Ústavnímu soudu

Hana Filipová

Další prohru má za sebou knížecí rodina Lichtenštejnů ve sporu o vlastnictví 600 hektarů lesa nedaleko Říčan u Prahy. Jelikož Nejvyšší soud odmítl před časem dovolání proti rozhodnutí o tom, že pozemky Lichtenštejnů český stát nevydává, rozhodli se zástupci knížecí rodiny pro další krok. Tím je stížnost, kterou nadace spravující knížecí majetek podala u Ústavního soudu.

Důvodem je podle Lichtenštejnů hlavně porušení ústavně zaručených práv, například práva na spravedlivý proces, na ochranu vlastnictví a majetku anebo zákazu diskriminace a dalších. Už dříve princ Constantin, který stojí v čele nadace, pro deník E15 uvedl, že rodina je připra-

vena dovést spor případně až k Evropskému soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Tuzemské soudy daly ve sporu opakovaně za pravdu českému státu a rozhodly v neprospěch nadace.

Sporné pozemky v okolí Říčan byly v katastru nemovitostí zapsány na nadaci, jež je dědicem knížete Františka Josefa II., který se přihlásil ve třicátých letech k německé národnosti, a proto jeho majetek propadl státu. Okresní soud pro Prahu-východ ale

podle nadace v roce 2013 potvrdil zápis v katastru, podle něž pozemky patřily do dědictví Lichtenštejnů. Podle státu však zápis vznikl chybou úředníků, kteří v minulosti přesně neoznačili majetek, jenž podle Benešových dekretů zkonfiskoval stát.

Ve sporu mezi Lichtenštejnými a českým státem jde o

600

hektarů lesa nedaleko Říčan u Prahy.

265006/267

INZERCE

NOVÝ SPECIÁL REFLEXU

Tajemství Barrandova

Velký příběh českého filmu 1933–2017

- **Havlův Barrandov:** večírek, který skončil příliš brzy
- **Slavná komedie na odpis:** Neznámý příběh Vesničky má střediskové
- **Pohled do zákulisí:** Když v Praze natáčí Hollywood

WWW.REFLEX.CZ

Palladium zahájilo renovaci, přijde na desítky milionů

■ Největší obchodní centra investují do modernizací. Snaží se vyhovět novým trendům a otevřít se více například gastronomii.

Daniel Novák

Jedno z nejznámějších nákupních center, Palladium na pražském náměstí Republiky, deset let od otevření mění tvář. Vnější plášť budovy u hlavního vstupu zakrylo lešení. Začínají tím renovace, které zaberou příští dva až tři roky. Podobné změny prodávají také další retailové komplexy.

„Po deseti letech provozu vykazovaly historické fasády známky lokálního odlupování omítek a nečistoty. Vlastník se proto rozhodl pro kompletní rekonstrukci fasád, která zahrnuje dílčí obnovu omítek, opravu poškozených elementů tvořících siluetu průčelí budovy směrem do náměstí a kompletní obnovu malby,“ sdělila Veronika Šmejkalová, manažerka společnosti Property

Solutions, která Palladium spravuje.

Fasáda Palladia je jen začátek. V příštích dvou až třech letech se Palladium změní také uvnitř. Doplní zeleň, sjednotí reklamní plochy a zjednoduší navigaci návštěvníků. Modernizaci a renovaci prodělá také přílehlá kancelářská část a garáže. To vše za desítky milionů korun.

Palladium je nejdražší budovou v České republice. V roce 2015 získal nemovitost německý fond Union Investment za 570 milionů eur. Více za jednu budovu v Česku ještě nikdo nikdy nezaplátil. Areál patří spolu s centry Nový Smíchov a Chodov mezi nejvýkonnější obchodní komplexy v metropoli.

„Rozšiřování a modernizace obchodních center jsou výrazným trendem současnosti. Zejména v centru Prahy, kde není tolik prostoru pro novou výstavbu, majitelé sahají právě po vylepšení a renovaci stávajícího portfolia,“ uvedl Tomáš Vavrečka, který se v poradenské společnosti Cushman & Wakefield stará o pronájmy maloobchodních prostor.

POD LEŠENÍM. Budovu obchodního centra Palladium na náměstí Republiky čeká rekonstrukce fasády. Ke změnám dojde i ve vnitřních prostorech nákupního střediska.

Modernizaci a výrazné rozšíření prodělává rovněž Centrum Chodov nebo nákupní centrum Quadrio. Za sebou už má velké opravy Centrum Černý Most i k němu přílehlý obchodní dům IKEA. Podobně jako Chodov se rozšiřuje též českobudějovické centrum IGY. Pod tlakem

slabé návštěvnosti se v minulých letech proměnila rovněž pražská Galerie Butovice.

„Stejně jako hotel nebo restaurace se také retail rychle vybydluje a potřebuje minimálně po pěti letech projít obměnou. Mimo jiné zažívá posun k větší komplexnosti služeb a volnočasovým

aktivitám,“ říká architekt David Wittassek ze studia Qarta architektura.

V praxi jsou změny vidět na nové skladbě nájemců v obchodních centrech. Ubývá klasických obchodů, přibývá například restaurací. Tímto směrem se posunuje Quadrio i Nový Chodov.

POTÍŽE NA MUZEU

CESTUJÍCÍ V MHD musejí počítat s omezením ve stanici metra Muzeum. Nástupiště linky A ve směru Depo Hostivař je kvůli opravám uzavřeno, do souprav na Hostivař tak lidé nebudou moci nastoupit ani z nich vystoupit. Výluka potrvá pět měsíců. Pro jízdu do stanice Muzeum ve směru od Nemocnice Motol je třeba dojet až do stanice Náměstí Míru a následně přestoupit na vlak v opačném směru.

Krátce

Město má provozovatele garáží pod Letnou

Garáže pod Letenskou pláň se konečně otevřou. Pražští radní by měli příští týden schválit výběr pronajímatele parkoviště. Vítězem se má stát společnost OK Služby Praha. Firma za pronájem zaplatí ročně 7,5 milionu korun. Garáže vznikly při výstavbě tunelového komplexu Blanka. Mělo by se do nich vejít více než 800 automobilů.

V oblouku Karlova mostu vznikne občerstvení

Vedení Prahy chce najít nájemce pro oblouk Karlova mostu na Kampě. Prostor, který dosud sloužil jako

sklad kamenů pro rekonstrukci mostu, by mohl být využit například jako občerstvení. Nové využití pro místo pod obloukem má najít Institut plánování a rozvoje. Místo by mělo být využíváno již letos v srpnu.

Accolade koupila průmyslové parky

Skupina českých investorů v čele s Accolade koupila od Red Group areál v pražských Letňanech, kde má vývojové a výrobní centrum společnost GE Aviation. Součástí nákupu je také E-Park Stará Boleslav pronajatý společností ZF TRW-Carr. Výše transakce nebyla zveřejněna, hodnota obou parků je zhruba jedna miliarda korun. /čtk/

V Česku je horší jídlo, potvrdil Jurečkův test

■ Povinnost mít v podobném obalu stejné potraviny by podle ministra zemědělství Mariana Jurečky (KDU-ČSL) mohla v EU platit nejdříve za čtyři roky.

Potraviny prodávané v pěti evropských státech mají sice téměř totožné obaly, ale odlišné složení. Z celkem 21 zkoumaných produktů byly shodné tři, uvedl ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Průzkum, který stál stát téměř půl milionu korun, uskutečnila Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Podle ministerstva však přesto není možné jednoznačně určit, že by se v některé ze zkoumaných zemí, tedy v Německu, Rakousku, na Slovensku, v Maďarsku a Česku, prodávaly kvalitnější potraviny než v ostatních zemích.

Jurečka ale odlišné složení potravin zásadně odmítá. „Testy, které provedli odborníci z VŠCHT, ukázaly, že některé potraviny stejné značky se ve svých vlastnostech liší. Považují to za nepřijatelné a vůči spotřebitelům za diskriminující,“

řekl. Z celkové počtu 21 výrobků byly shodné tři, třináct komise označila za odlišné, pět výrobků za mírně odlišné. U pěti výrobků bylo odlišné plnění při stejném rozměru balení.

Podle průzkumu za téměř

500

tisíc korun nelze jasně určit, že v některých zemích jsou potraviny kvalitnější.

Podle Jana Pivoňky z VŠCHT průzkum nedokáže posoudit, zda se v některé ze zemí prodávají kvalitnější potraviny. Obecně se to říci nedá, ale v některých případech výrobci zvýhodňují německý a rakouský trh. Například srovnávané rybí prsty měly v západních stá-

tech více masa. Práci prášek měl zase více aktivních látek. Tulip Luncheon Meat z Německa obsahoval vepřové maso, zatímco v českém je drůbeží separát. Například u srovnání pracího prášku Persil činí v Maďarsku, na Slovensku a v Česku podíl aktivní látky na dávku praní kolem 9,5 gramu, v Německu a v Rakousku okolo 11,3 gramu. U rybích prstů Iglo prodejci ve státech na západ od Česka deklarují 65 procent masa, což je o sedm procent více než ve zbývajících třech státech. Analyticky bylo zjištěno, že v tuzemsku byl skutečný podíl masa 50,2 procenta, v Německu 63,8 procenta. Výrobky jsou přitom baleny

ve stejném závodě. Podle Jurečky navíc bylo německé balení levnější.

Ministr chce výsledky průzkumu použít jako argument při vyjednávání o řešení kvality potravin na evropské úrovni. I pokud by však začaly evropské orgány připravovat novou legislativu, která by vytvořila povinnost mít v podobném obalu stejné potraviny, její platnost by mohla být podle Jurečky nejdříve za čtyři roky. V případě ochrany spotřebitele například u roamingu legislativní změna trvala deset let, připomněl ministr. Vyzval přitom rezort průmyslu a obchodu, aby se problémem například u roamingu legislativní změna trvala deset let, připomněl ministr. Vyzval přitom rezort průmyslu a obchodu, aby se problémem například u pracích prášků zabýval.

Například Potravinářská komora ČR přede dvěma roky informovala, že podle jejího testu se pod stejnou značkou v Německu koupí dvě třetiny potravin levnější než v Česku, navíc jde často o kvalitnější výrobek. Cenový rozdíl podle komory někdy přesáhl více než třetinu hodnoty zboží.

/čtk/

ČD Cargo zvyšuje podíl v přepravci uhlí

Hana Filipová, Daniel Novák

Antimonopolní úřad bude posuzovat přeskupení podílů u železničních přepravců. Největší tuzemský železniční nákladní dopravce ČD Cargo a ostravská speditérská firma NH-Trans zažádali o spojení obou firem. Fúze má změnit možnosti kontroly nad podnikem Ostravská dopravní společnost, přepravci uhlí. V podniku už přitom obě společnosti podíl drží: NH-Trans osmdesát procent,

Fúze ČD Cargo a NH-Trans má změnit možnosti kontroly nad firmou Ostravská dopravní společnost.

Joklík, podle nějž je důvodem ke zvýšení podílu Carga další rozvoj obchodních vztahů. „V žádném případě se nejedná o majetkový vstup ČD Cargo do společnosti NH-Trans,“ dodal, ale cenu za vyšší podíl nekomentoval. Mluvčí NH-Trans Nikol Oškerová

pouze uvedla, že společnost všeobecně informace médiím neposkytuje.

V oznámení antimonopolního úřadu stojí, že navrhované spojení se uskutečňuje hlavně v oblasti nákladní železniční dopra-

vy a zasilatelství v nákladní železniční dopravě. „Nyní tak začíná běžet třicetidenní lhůta správního řízení, ve které úředníci posoudí, zda případné spojení firem nebude proti pravidlům hospodářské soutěže,“ uvedl mluvčí ÚOHS Martin Švanda. Více E15.cz

274074/13

INZERCE

INSPIRACE PRO VAŠI CESTU K ÚSPĚCHU

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
ROZHOVORY JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ
Cena každé přijaté SMS je 89 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz, www.platmobilem.cz.

Foto: profimedia.cz

VÝLETNÍ GIGANT. České cestovky už nabízejí i plavbu největší výletní lodí světa Harmony of the Seas. Plavidlo floridské společnosti Royal Caribbean Cruises o délce 362 metrů pojme 5500 cestujících, nabízí 23 bazénů, park s dvanácti tisíci rostlin nebo také uměleckou galerii s plastikou od sochaře Davida Černého. O pohodlí pasažérů se stará posádka čítající 2300 osob.

Češi objevili luxusní plavby Asií i Karibikem

■ Zájem o výlety na zámořských lodích se v tuzemsku za pět let zdvojnásobil. Neplatí to jen pro Středozevní moře, Češi vyhledávají i exotické cíle typu Francouzské Polynésie.

Tomáš Stingl

Okružní výlety na lodích, které připomínají plovoucí město – tento typ dovolené Češi dříve volili jen ojedinelé. Teď je už zařazuje do nabídky většina velkých cestovek.

„Loni tak cestovalo přes patnáct tisíc klientů,“ uvedl místopředseda Asociace cestovních kanceláří ČR Jan Papež. Po-

dle něj se tak počet zájemců za posledních pět let téměř zdvojnásobil. Další Češi si zařizují plavby individuálně například při návštěvě Floridy.

Zatím nejčastější destinace jsou Baltské nebo Středozevní moře. „Přibývají Karibik, Austrálie nebo Aljaška. Velmi populární je v poslední době Perský záliv,“ vysvětluje mluvčí cestovní kanceláře Fischer Jan Bezděk. Ta spolupra-

cuje s pěti lodními společnostmi, což poskytuje výběr ze stovky lodí a pěti set tras. Za vrcholný cíl platí Francouzská Polynésie.

Podle marketingového ředitele společnosti Exim tours Stanislava Zímy je to ale stále ještě finančně náročnější dovolená. „Například při okružních plavbách Karibikem se do-

ručuje denní kapesné 75 až 100 dolarů,“ podotýká Zíma. Cena samotné dvoutýdenní mimoevropské cesty pro dvě osoby přitom obvykle přesahuje sto tisíc korun.

Kromě návštěvy exotických míst ovšem luxusní parníky nabízejí opulentní zábavu, sport či koupání přímo na palubě. „Jeden večer můžete strávit v kasinu, další v divadle, příští na koncertě nebo v cirkuse. To se při

klasické dovolené většinou nepodaří,“ říká Bezděk.

Popularita výletních plaveb roste také ve světě. Podle studie Cruise industry outlook se jich letos zúčastní necelým osmnácti milionům v roce 2009. Na vodu má být spuštěno 26 nových velkých lodí v hodnotě 6,8 miliardy dolarů. Globální obrat odvětí atakuje hranici čtyřiceti miliard dolarů ročně.

Příklady lodních zájezdů nabízených v Česku

cesta	počet dnů	cena za dva dospělé v tisících korun*
z Francie okruh po Středozevním moři	5	24
plavba z Německa kolem Velké Británie a Irsku	11	52
z Anglie přes Atlantský oceán do Karibiku a zpět	16	138
z Dubaje ke Srí Lance, Malajsii a Singapuru	16	143
okruh z Floridy podél Střední Ameriky a Kolumbie	17	188

*ubytování v kajutě s plnou penzí a s leteckou dopravou z Česka do východního přístavu a zpět
Pramen: tuzemské cestovní kanceláře

Krátce

Aukce kmitočtů vynesla přes miliardu korun

Za sedminásobek vyvolávací ceny se podařilo v aukci vydražit kmitočty v pásmu 3,7 GHz pro mobilní síť. Výnos dosáhl 1,02 miliardy korun. V měsíc trvající soutěži uspěli dosavadní mobilní operátoři O2 a Vodafone a další zájemci Nordic Telecom a PODA. T-Mobile kvůli vysoké ceně odstoupil. Vyplývá to z informací ČTÚ a T-Mobilu.

Výnos obilovin klesl meziročně o čtvrtinu

V Česku začala sklizeň obilí, zemědělci zatím posekali 2,5 procenta ploch, výnos klesl proti loňsku o čtvrtinu, plyne z údajů ministerstva zemědělství. Agrární komora odhaduje, že letos bude nejnižší sklizeň za posledních pět let především v důsledku květnového a červnového sucha.

Outlet v Hatích zvýšil tržby o třináct procent

Foto: Freeport Fashion Outlet

Nákupní centrum Freeport Fashion Outlet v Hatích u Znojma loni utrhlo rekordní 1,7 miliardy korun, meziročně o třináct procent více. Růst zaznamenalo navzdory zákazům prodeje o vybraných státních svátcích, který loni platil poprvé.

Jediný most přes Pastviny je opravený

Pardubický kraj dokončil opravy mostu v Pastvinách, který vede přes přehradu, a mostu v těžební lokalitě v Jablonném nad Orlicí. Na opravy obou vynaložil celkem 44 milionů korun. Železobetonový most v Pastvinách je jediným na celé přehradě, opraven byl za sedmáct milionů. /čtk/

Exportéři: Nestíháme plnit zahraniční zakázky

■ Zaměstnavatelé si už patrně rozebrali všechny dostupné kvalifikované pracovníky. Zjišťují, že už nedokážou sehnat ani nekvalifikované lidi.

Tempo růstu exportu by na konci třetího čtvrtletí mělo přesáhnout jedenáct procent. Český průmysl ale nestíhá plnit požadavky zákazníků ze zahraničí. Hlavním důvodem je nejen nedostatek kvalifikovaných, ale už i nekvalifikovaných pracovníků, uvedli zástupci Asociace exportérů a Raiffeisenbank.

„Plnění nových zakázek je pro vývozce stále těžší, jelikož naráží na bariéry na trhu práce. Ten dlouho-

době vykazuje nedostatek pracovních sil, mezera mezi hledajícími zaměstnání a počtem nabízených pracovních míst se v současné době snížila na nejnižší úroveň od devadesátých let,“ uvedla hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská. Od května se Index exportu

(viz rámeček) drží nad deseti procenty a průměr za prvních devět měsíců činí 10,7 procenta, což bylo naposledy v roce 2010. „Národní vývoz však za prvních pět měsíců roku v průměru roste o 6,3 procenta, což signalizuje, že průmysl nestíhá splnit požadavky našich zákazníků ze

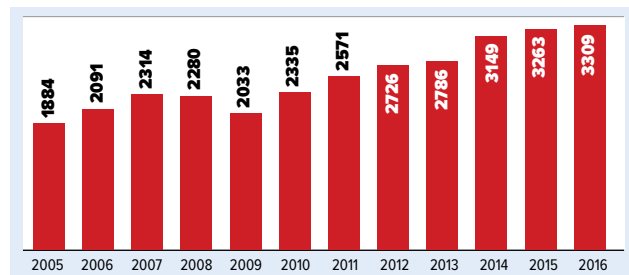
zahraničí. Hlavním důvodem je nedostatek pracovníků, který se blíží dvěma stům tisícům,“ dodal místopředseda asociace Otto Daněk.

Na druhé čtvrtletí roku předpovídá Index exportu meziroční růst vývozu nejméně o deset procent. V prvním čtvrtletí export z Česka vzrostl o 8,2 procenta. /čtk/

Co zahrnuje Index exportu

Předpovídat vývoj výkonnosti českého vývozu v několikaměsíčním předstihu na základě řady statistických dat a vybraných předstihových indikátorů – to umožňuje Index exportu. Jeho aktuální podoba vznikla díky prohloubení spolupráce mezi Raiffeisenbank a Asociací exportérů. Index exportu zahrnuje tyto parametry: index nákupních manažerů eurozóny PMI, reálný efektivní kurz koruny vůči euru očistěný o inflaci v průmyslu, německé průmyslové zakázky a české zakázky ze zahraničí.

Vývoz z Česka (v miliardách korun)

Pramen Asociace exportérů

Bohemia Sekt hlásí rekordní tržby

Tradičnímu výrobci sektu ze Starého Plzeňce, společnosti Bohemia Sekt, se loni podařilo překonat rekordní tržby z roku 2015. Podnik utržil 1,8 miliardy korun, meziročně o tři procenta více. Společnost prodala téměř 28,5 miliónu lahví.

Největší část prodeje připadla na lahve šumivého vína Bohemia Sekt, patrně nejoblíbenější značky sektu na českém trhu. Jejich prodej se přiblížil dvanácti miliónům kusů.

Kromě sektů vyrábí společnost také tichá vína. Vlastní čtyři vinařství, Habánské sklepy, Víno Mikulov, Chateau Bzenec a Vinařství Pavlov, která loni prodala dohromady celkem jedenáct miliónů lahví, meziročně o tři procenta více. /aš/ [Více E15.cz](#)

273381/77

INZERCE

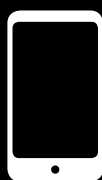

Vše, co musíte vědět o energetice

Zakoupíte ve všech prodejnách Geco a Relay.

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

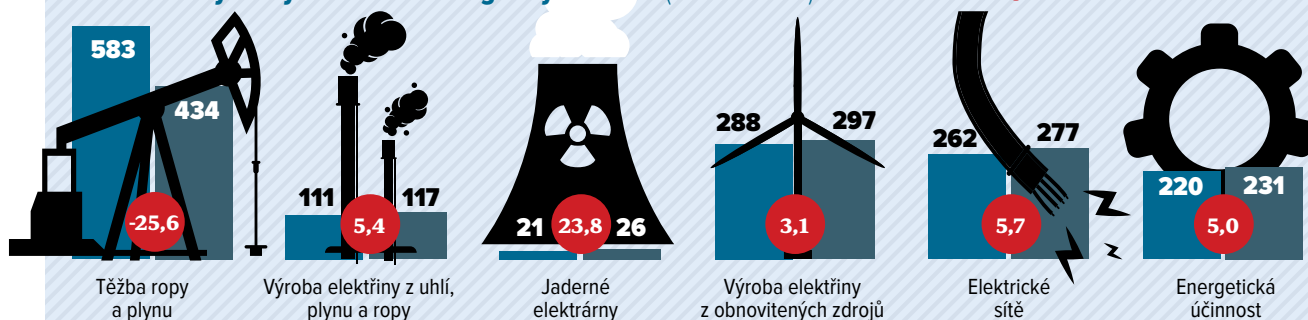

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
ENERGETIKA JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO

Cena každé přijaté SMS je 99 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz, www.platmobilem.cz.

Investice do energetiky klesly i díky zlevňování technologií

Investice do vybraných sektorů energetiky ve světě (v mld. dolarů) ■ 2015 ■ 2016 ● meziroční změna v %

Celkové investice spojené s dodávkou energie

1607

-10,1

1444

Pramen World Energy Investment 2017, 2016

■ Celosvětové investice související s dodávkou energií loni meziročně klesly o deset procent na 1,4 bilionu dolarů.

Jan Stuchlík

Světoví těžaři ropy se už sžili s nízkými cenami ropy. Letos by se poprvé od roku 2014 měl v podstatě zastavit propad investic do průzkumu a nových vrtů. Mezinárodní agentura pro energii (MAE) předpovídá, že letošní ropné investice

klesnou meziročně jen o tři procenta. Jenže se tak stane v situaci, kdy výrazně v uplynulých dvou letech klesly ceny průzkumných a vrtných služeb. Za stejné peníze tak těžaři udělají více práce.

Obrat trendu je už vidět na těžbě ropy z amerických břidlicových ložisek. Od loňského května, kdy těžaři otevřeli nejméně nových vrtů, se počet nově měsíčně otevřených vrtů zvedl z 262 na 653. Od loňského srpna také o tisícovku narostl počet uskutečněných vrtů, které ještě čekají na dokončení. Břidlicovým

těžarům pomáhá i dostupnější financování.

Za celý loňský rok klesly světové investice do těžby ropy proti roku 2015 o 149 miliard na 434 miliard dolarů. Od roku 2014 objem investovaných peněz spadl o 44 procent. „To může v blízké budoucnosti ohrozit zásobování ropou. Aktivita těžařů ropy a plynu je na nejnižších úrovních za posledních 70 let. Tempo investic do nových ložisek se bude muset zvednout,“ upozorňuje MAE ve zprávě o světových energetických investicích. Loni poprvé v souboji energetických

investorů porazily těžaře ropy a plynu elektroenergetické koncerny.

Do nových elektráren a rozvodných sítí se celosvětově investovalo 718 miliard dolarů. Dominovaly stavba nových elektráren z obnovitelných zdrojů a investice do přenosu a distribuce elektřiny. Do obnovitelných zdrojů nalily firmy 297 miliard dolarů. To sice bylo o tři procenta méně než před pěti lety, ale díky zlevnění solárních panelů a větrných turbín se za utracené peníze postavilo o polovinu více kapacit, jejichž očekávaná výroba

bude o třetinu vyšší ve srovnání s přírůstky z roku 2011.

Výdaje na stavbu a modernizaci rozvodných sítí rostou už pět let. Loni se vyšplhaly na historický rekord 277 miliard dolarů. Na loňském růstu se téměř ze dvou třetin podílela Čína. Její investice do sítí tvoří 30 procent celosvětových výdajů. Tamní státní společnost State Grid například staví nákladné supervýkonné stejnosměrné přenosové linky, které dovedou elektřinu ze západních a severozápadních regionů na průmyslový východ.

Necelých třicet miliard dolarů utratili provozovatelé sítí za instalaci digitálních a telekomunikačních technologií, které jim umožní lépe řídit rozvod elektřiny pocházející z obnovitelných a decentralních zdrojů. Miliardu dolarů stála nově vybudovaná bateriová úložiště, která pomohou s vyrovnáváním sítí.

ENERGIE ČESKA
Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vyšel 12. června.
E15 PREMIUM

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 11. 7. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,430
Čína	1	3,369
Dánsko	1	3,513
EMU	1	26,125
Chorvatsko	1	3,525
Japonsko	100	20,039
Kanada	1	17,750
Maďarsko	100	8,479
Norsko	1	2,747
Polsko	1	6,153
Rusko	100	37,681
Švédsko	1	2,710
Švýcarsko	1	23,661
Turecko	1	6,306
USA	1	22,907
Velká Británie	1	29,582

Akcie na pražské burze

11. 7. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	96,50	-1,48 %
ČEZ	395,40	-0,10 %
Erste Bank	913,90	-0,17 %
Fortuna	138,10	-0,65 %
Kofola	425,00	-0,21 %
KB	925,10	-0,96 %
Moneta	77,20	-0,13 %
O2 CR	281,00	0,29 %
Pegas	935,00	-0,01 %
Philip Mor. ČR	15 031,00	-0,43 %
TATRY	690,00	0,00 %
Unipetrol	286,00	-0,59 %
VIG	680,90	1,43 %
Celkový objem (v tisících korun)	323 120	

Krátce

Textilka Pegas má pozemek v Jižní Africe

Znojemský výrobce netkaných textilií Pegas Nonwovens uzavřel kupní smlouvu na pozemek v Jihoafrické republice, kde chce začít stavět novou továrnu. V plánu má zahájit provoz koncem příštího roku.

Siemens zažaloval svůj společný podnik v Rusku

Německý koncern Siemens podal u arbitrážního soudu v Moskvě žalobu na vlastní společný podnik v Rusku, Siemens Gas Turbine Technologies, a na svého obchodního partnera, ruskou státní společnost Technopromexport. Obě firmy jsou spojovány s dodávkou turbín na poloostrov Krym, k čemuž Siemens nedal souhlas. **Více E15.cz**

S&P: Britská ekonomika zpomalí

Mezinárodní ratingová agentura Standard & Poor's počítá s výrazným zpomalováním růstu britské ekonomiky. Zdůvodňuje to nejistotou kolem odchodu země z EU. Letos by se měl podle S&P HDP zvýšit o 1,4 procenta. /čtk/

KONTINENTÁLNÍ CITY?

Foto: profimedia.cz

HLAVNÍM FINANČNÍM CENTREM Evropy se má podle plánů francouzské vlády stát Paříž poté, co Velká Británie vystoupí z EU. Na bankovní konferenci ve francouzské metropoli to prohlásil premiér Édouard Philippe s tím, že vláda tento cíl chce splnit „všemi prostředky“. Nyní se Paříž v indexu světových finančních center pohybuje na chvostu třetí desítky.

Aldi expanduje v Británii

■ Německá diskontní síť využívá poklesu popularity tradičních britských řetězců.

Německý maloobchodní řetězec Aldi vytvoří v Británii další čtyři tisíce pracovních míst. Diskontní síť tak pokračuje v rychlém rozšiřování svých aktivit na britských ostrovech, kde díky nízkým cenám přeta-

huje stále více zákazníků tradičním britským řetězcům. Aldi má nyní v Británii 700 prodejen a uvedla, že nadále sleduje plán mít do roku 2022 celkem tisíc obchodů. V roce 2014 Aldi odhadla, že dosažením tohoto cíle vytvoří asi 35 tisíc pracovních míst. Loni firma oznámila, že v roce 2016 přijme pět tisíc zaměstnanců.

Aldi zahájila expanzi na britských ostrovech

po roce 2010, podobně jako další německý diskontní řetězec Lidl. Obě německé sítě v posledních letech citelně ukrajují z tržního podílu „velké čtyřky“ tradičních britských prodejců potravin – Tesco, Asda, Sainsbury's a Morrisons. Přijímáním nových lidí Aldi reaguje na růst zájmu o své prodejny. Loni řetězec získal v Británii téměř milion nových zákazníků. /čtk/

Ryanair ustoupil od příprav letů na Ukrajinu

■ Letiště Boryspil nevyhovělo požadavkům irského přepravce, který pak zemi vyškrtl ze svých plánů.

Irská nízkonákladová letecká společnost Ryanair zrušila plánované zahájení letů do dvou ukrajinských destinací s odůvodněním, že letiště v Kyjevě nesplnilo dohodnuté podmínky. Ukra-

jinský ministr infrastruktury bude žádat propuštění ředitele letiště.

Úmysl začít létat na nových linkách na kyjevské mezinárodní letiště Boryspil a na letiště do Lvova společnost oznámila v březnu a od té doby o tom běžela jednání. „Letiště Kyjev se rozhodlo chránit zavedené letecké společnosti a ukrajinské a zahraniční zákazníky připravit o možnost přístupu

k nejnižším cenám letenek v Evropě,“ tvrdí v prohlášení Ryanair s poznámkou, že se Lvov údajně stal obětí tohoto rozhodnutí.

Na oznámení aerolinek reagoval ministr infrastruktury Volodymyr Omeljan s tím, že na středěční schůzi kabinetu bude požadovat propuštění ředitele hlavního kyjevského letiště Pavla Rjabikina. Letiště Boryspil se odmítlo k situaci vyjádřit. /čtk/

MMF: Pokrok na východě zpomalil

Střední a východní Evropa čelí v posledních letech stále větším ekonomickým potížím. Ty v konečném důsledku ohrožují politický pokrok dosažený bývalými komunistickými zeměmi v minulých desetiletích a vedou i k pochybám o výhodnosti členství v Evropské unii. Prohlásil to přední činitel Mezinárodního měnového fondu Poul Thomsen.

Podle Thomsena, který řídí evropské oddělení MMF, se potenciál ekonomického růstu v regionu za posledních deset let snížil na polovinu. Stále větší brzdou je přitom pro tyto ekonomiky silný odliv kvalifikovaných lidí do ciziny, řekl Thomsen na kon-

ferenci v Dubrovniku. Vlády některých zemí kvůli rostoucím problémům dokonce zpochybňují přínosy evropské integrace, poznamenal. Thomsen v minulých letech řídil záchranné programy MMF a EU pro Řecko nebo Portugalsko, charakteristické svými požadavky na drastické škrtky v sociální oblasti.

Celá Evropa si prošla desetiletím krizí a ekonomické slabosti, což zpomalilo nebo úplně zastavilo proces ekonomického sblížení mezi západem a východem. V řadě zemí to vyvolává otázky o smyslu bolestných ekonomických a politických reform, přiznal Thomsen. /čtk/

Více E15.cz

Akcie, měny & názory

Pavel Rozsypal

Záporný výnos, či ztráta?

Člověk se někdy nestává divit, co považujeme v ekonomice za normální. Nejkřiklavější anomálií jsou státní dluhopisy se záporným výnosem. Dle platných ekonomických teorií by o produkt s garantovanou ztrátou neměli investoři ani zavazet. Jenže zejména penzijní fondy a další institucionální hráči na ně stojí frontu. Regulace jim nedovolí jinak.

Státy se radují, na místě jsou však obavy z budoucnosti. Smyslem jakékoli investice přece vždy bylo navýšení hodnoty, zisk. Trh si ovšem na ztráty z dluhopisů rychle zvykl s krizí v USA a Evropě, kdy centrální banky lily pod tlakem peníze do ekonomiky.

Když je něčeho přebytek, klesá cena, a to se v důsledku stalo i penězům. A došlo

to až do takového extrému, že cena peněz vyjádřená úrokovými sazbami je záporná. Mnoho volných prostředků a pomalejší růst ekonomiky zapříčiňují, že volné peníze není kam umístit. Proto rostou ceny realit, akcií a také apetit po rizikovějších investicích typu NPL.

Regulovaným investorům však nezbývá než sáhnout také po ztrátových státních dluhopisech. A co až penzijním fondům zbudou v kategorii státních dluhopisů pouze ty ztrátové, kdo to zaplatí? Snad budoucí změna hospodářského cyklu a nárůst úrokových sazeb. V horším případě to bude znamenat krach fondů definovaných požitků.

Pokud ale budeme ztrátovou investici považovat za normální dalších 20 let, dožijeme se celkového přenastavení penzijního systému. Paradoxně nás levné peníze, tak výhodné pro státní rozpočty, mohou dohnat do stavu, kdy budeme zisk z penzijních fondů pohybující se kolem nuly považovat ještě za dobrý výsledek.

Autor je ředitelem řízení investičních fondů APS Investment

OPOZICE POD TLAKEM. Lídr turecké opoziční strany CHP Kemal Kiliçdaroglu mluví s médii před věznicí ve čtvrti Maltepe, kde je zadržován mimo jiné i právník strany Enis Berberoglu.

Tureckem zmítá další vlna zatýkání

■ V Turecku pokračuje série zatýkání lidí údajně spojených s přípravou či podílem na loňském neúspěšném puči.

Turecké úřady v úterý vydaly 105 nových zatykačů na osoby pracující v oblasti informačních technologií, jimž připisují účast na loňském nezdařeném převratu. Již v průběhu pondělí bylo zatčeno několik desítek pracovníků univerzit.

Policie dosud ze 105 zmíněných zatkla 52 osob, a to například včetně zaměst-

nanců Turecké vědecko-výzkumné rady TUBITAK či telekomunikačního úřadu. Zadrženi podezřelí užívali aplikaci ByLock, prostřednictvím které spolu podle policie komunikují mimo jiné i stoupenci duchovního Fethullaha Gülena. Toho Ankara označila za strůjce loňského červencového pokusu o státní převrat.

V pondělí Turecko vydalo nových 72 zatykačů na pracovníky univerzit. Podle posledních zpráv z nich policie zatkla 42 osob včetně známého akademika Koraye Caliskana, který v minulosti působil jako poradce šéfa opozice Kemala

Kiliçdaroglu. Ten v minulých týdnech inicioval 25denní protivládní pochod z Ankary do Istanbulu, jehož závěru v istanbulské čtvrti Maltepe se zúčastnily statisíce lidí.

Skupiny hájící lidská práva a opozice tvrdí, že Turecko sklouzává k autoritářské vládě už několik let a že proces urychlily jednak neúspěšný převrat loni v červenci, jednak letošní dubnové referendum, díky němuž Erdogan získal další pravomoci. Vláda vlny zatýkání a ústavní změny obhajuje potřebou reagovat na bezpečnostní hrozbu.

/čtk/

Sledujte E15.cz

Bagdádí je mrtev, potvrdili teroristé

Teroristická organizace Islámský stát (IS) potvrdila, že její vůdce Abú Bakr Bagdádí je mrtvý. Informovala o tom irácká televize Súmarija s odvoláním na místní zdroj z provincie Ninive. Informaci později agentuře Reuters potvrdila exilová Syrská organizace pro lidská práva (SOHR). Bílý dům a americké ministerstvo obrany reagovaly, že takové informace nemají. O smrti lídra IS hovořila už minulý měsíc Moskva, jejíž zprávu ale jiné zdroje tehdy nepotvrdily.

„Máme potvrzenou informaci od vedení včetně jednoho vysoce postaveného velitele Islámského státu ve východní provincii Dajr az-Zaur,“ sdělil agentuře Reuters k zabití Bagdádího mluvčí SOHR Ramí Abdar Rahmán. Dodal ale, že neví, kdy se tak stalo. SOHR informaci získala od IS přes své pozorovatele v oblasti Dajr az-Zaur.

Irácká televize Súmarija včera citovala místní zdroj z provincie Ninive, podle něhož IS oznámil smrt svého vůdce v krátkém prohlášení v severoiráckém městě Tall Afar. IS v něm rovněž uvedl, že už vybral Bagdádího nástupce, kterého však nejmenoval. Vyzval také své členy, aby pokračovali v boji o udržení zbylých území, která ovládají. IS v předchozích dnech ztratil svou strategickou baštu – město Mosul.

O údajné smrti Bagdádího informovalo už 16. června ruské ministerstvo obrany. Asi týden nato předseda branného a bezpečnostního výboru horní komory ruského parlamentu Viktor Ozerov prohlásil, že Moskva má téměř sto procentní jistotu, že lídr IS byl zabit při květnovém ruském náletu v Sýrii. Pro svá tvrzení ale Moskva nepředložila důkazy. /čtk/

Sledujte E15.cz

POHŘEB

DESETITISÍCE lidí se včera v bosenské Srebrenici zúčastnily pohřbu desítek nově identifikovaných obětí masakru z roku 1995. Ostatky 71 muslimských obětí byly pohřbeny na zvláštním hřbitově u příležitosti 22. výročí zločinu.

Soud: zákaz zahalování tváří v Belgii platí

■ Belgický zákon je údajně nezbytný pro zajištění klidného soužití ve společnosti.

Evropský soud pro lidská práva schválil zákaz zahalování muslimkám v Belgii, který podle něj lze považovat za „nezbytný pro soužití v de-

mokratické společnosti“. Soud vycházel ze stejného rozhodnutí, které přijal v případě Francie.

V obou zemích platí od roku 2011 zákon zakazující nosit na veřejných místech závoje či šátky zahalující zcela či z velké části postavu a hlavu. V platnost vstupuje zákon zakazující nošení věcí, jako

jsou třeba burky (oblečení zakrývající i obličej) či nikáby (závoje, které nezahalují oči), tedy tradiční části oblečení některých muslimek. Soud reagoval na stížnosti Belgičanky a Maročanky, které označily za diskriminaci. Soud rovněž schválil pokuty, které byly oběma ženám v této souvislosti vyměřeny. /čtk/

Tvář dne

„ Neměli bychom se nechat oklamat představou, že politický a institucionální pokrok je nevyhnutelný. Tak to není,

řekl na adresu střední a východní Evropy Poul Thomsen z Mezinárodního měnového fondu.

str. 9

Foto: Profimedia.cz

Komentář

Robert Malecký

Konec jedné nemravnosti

Soud ve Štrasburku rozhodl, že Česko má doplatit majitelům domů rozdíl mezi regulovaným a tržním nájemným. Rozsudek se týká tří případů a nejde v něm o mnoho: řádově o miliony korun. I tak je to dobrá zpráva uzavírající éru jedné nemravnosti. A teď – v čem je ta zpráva špatná: v tom, že takový rozsudek vůbec padl. Přesněji – že padnout musel a že ho musel vynést až Evropský soud pro lidská práva.

Těžko nyní soudit samu regulaci, a především je to zbytečné. Nejspíš pro ni existovaly dobré politické a sociální důvody. Sebevědomý stát si je obhájí a pak, s odstupem, přijde s nějakou fair nabídkou. Pořád se totiž pohybujeme v transformačním období po Listopadu '89, kdy trvající regulace byla, ať už by se nám to líbí, nebo spíš ne, jedním z jeho pilířů v sociální oblasti.

Ona fair nabídka ze strany státu mohla mít podobu zákona, on už by se jeden navíc v té záplavě ztratil. Ten, představme si ho třeba jako zákon o nápravě některých křivd způsobilých regulací nájemného,

by měl na rozdíl od řady jiných aspoň nějaký smysl. A to nejen v deklarativní rovině, která není zanedbatelná.

Nestalo se, tak přišly na řadu soudy. A je ostudou české justice, že se spravedlivým požadavkem na dorovnání mezi regulovaným a tržním nájemným nedokázala spravedlivě naložit. On totiž rozsudek štrasburského soudu (obecně vždy říká nejen cosi o podstatě sporu, ale také o selhání celého justičního systému v zemi

Celkový objem nároku byl před dvanácti lety 50 miliard korun. Dnes se běžící žaloby počítají na desítky. Taktika českého státu bude úspěšná.

stěžovatele. Soud se vůbec věcí zabývá, teprve když jsou všechny domácí možnosti nápravy vyčerpány. Neboli Česko selhalo na všech úrovních.

Shrnuto: stát měl sice odvalu podržet léta křivý trh s bydlením, ale už nenašel odvahu toto své politické rozhodnutí napravit. Zachoval se jako spratek, který utíká před vlastní odpovědností. A domácí justice ho v tom celé roky podporovala.

Letos v únoru, když soud ve Štrasburku rozhodl, že

se stát musí s majiteli domů a bytů vyrovnat a stanovil i výši pro kompenzace, se naposledy pokusil věc oddálit. Odvolal se, a to, jak se nyní ukázalo, způsobem, kterým se soud ani nezabýval. Šlo jen o čas. Ten hraje klíčovou roli. Stát spoléhá na to, že z původních pěti tisíc žalob, které do Štrasburku odesly v roce 2005, bude pokračovat jen zlomek. Spoléhá na „přirozený úbytek“, nechuť pokračovat v soudních tahanicích, být tím, kdo musí o svůj nárok žádat. A možná mu znovu pomohou i české soudy.

Celkový objem nároku byl před dvanácti lety 50 miliard korun. Dnes se běžící žaloby počítají na desítky. Člověk nemusí být zdatný matematik, aby dovedl, že taktika českého státu bude úspěšná. Evropský soud nyní sice v několika konkrétních kauzách částku zvýšil, bude ale na české justici, nakolik toto zvýšení bude ochotna promítnout do dalších kauz. Ze zkušenosti víme, že taková ochota akceptovat judikaturu Evropského soudu pro lidská práva bývá malá.

Co z toho plyne? Že stát nejspíš ušetří. Těm, kteří martyrium podstoupili až do konce, přihodí, když už musí. Ostatní ostrouhlali. Zůstává pachout nemravnosti, jak se Česko zachovalo k lidem, kteří si dovolili podnikat v nemovitostech.

Autor je redaktorem webu Hlidacipes.org

Glosa

Na penzi do Prahy

Jak se pozná dobrý velvyslanec? V diplomatických kruzích se traduje, že je jím ten, kdo má jasno o své misi, vychází dobře s politiky a byznysmeny, má charisma, nepřehání to s vlastní publicitou. A hlavně nežije v ambasadní bublině. Naopak ví, kde se dobře vaří a pije a s kým tam zajít.

Ivana Trumpová, již si přál na Malé Straně prezident Zeman a jeho tým, tyto předpoklady splňovala. Měla by navíc plus, že se domluví česky a že jí tady opravdu (skoro) každý zná. Chyba nastala v tom, že jí to v USA nikdo nenabídl.

To podnikatel Stephen King má cestu do Prahy téměř jistou. Dlouholetý republikán, jehož nominoval prezident Donald Trump, má zaplnit půlroční vakuum po Andrewu Schapirovi. Zda má King ony zmíněné klady, těžko říci. Jedno je však jisté: je mu 75 let a v tomto věku se i v diplomacii chodí na odpočinek čili do méně zajímavých zemí. A v tom Česko vyhovuje: je pro Ameriku zajímavé v jednotlivostech, nikoli jako celek. Takže klidný pobyt v Praze, Mr. King!

Igor Záruba

Pečlivě sledují kandidáty a jejich postoje, zkoumám programy a témata, opatrně zvažují své možnosti a scénáře a pak dám hlas tomu, kvůli kterému se na mě tvá matka nejméně naštvě.

Foto: E15, Alma Vacková 2x

Pentu láká i nájemní bydlení

■ Když loni skupina Penta Investment prodala Číňanům komplex Florentinum, mluvilo se o jednom z největších realitních obchodů roku za zhruba 7,7 miliardy korun. Podobně úspěšný projekt teď Penta hodlá vybudovat třeba z bývalého nuselského pivovaru. „Laťka je hodně vysoko. Jde o to, abychom ji nepodlézali, ale přeskakovali alespoň v této výši,“ říká **Petr Palička, šéf realitní divize Penty v ČR**. Ta s projektem Waltrovka zvítězila v anketě magazínu E15 Premium Realitní počin roku.

Hana Filipová

E15 Projekt nuselského pivovaru je na začátku. S kým pracujete na urbanistickém řešení?

Ještě jsme architekta nevybrali, probíhá soutěž. V Nuslích se nám do všech procesů přidávají ještě památkáři, protože objekt pivovaru je památkově chráněný, s čímž se musíme vypořádat. Jinak je to podobné území jako Waltrovka, budou zde především rezidenční objekty, občanská vybavenost a také nějaké kanceláře.

E15 Ale není to vaše vlajková loď?

Tak je vnímán projekt CBD – Masaryk Station Development. Jde o rozsáhlé území na dvou částech Prahy – 1 a 8. Je známo, že jsme vybrali studio Zahy Hadid, nyní jsme ve fázi přípravy a postupného povolování.

E15 Projekt se ale zpožďuje. Kdy se na Masaryčce kopne do země?

To se nedá říci definitivně, povolení zatím nejsou, rádi bychom zahájili stavební práce v roce 2019.

E15 Kde je problém?

Žádný zásadní problém není, jsme ve fázi velké EIA, v létě tu začne archeologický průzkum.

E15 Je to kvůli složitým jednáním s ČSAD holdingem?

Ne, tím to není. Projekt CBD sestává z několika částí. Jedna je na Praze 1, tam vše postupuje kupředu: EIA a průzkum. Další část je na křižovatce Opletalovy a Hyberské, tam zpracováváme projekt a jednáme, protože vlastníkem pozemků nejsou jen dráhy, ale

i Česká pošta. Myslím, že jsme skoro dohodnutí, ale proces trvá.

Třetí část je na Praze 8 a té se týká problém pozemku ČSAD Florenc. Hlavně ale ještě není dokončena změna územního plánu. Až po ní bude možné říci, co, v jakém rozsahu a jak bude možné stavět.

Existující studie CBD je v částech na Praze 1 možné vnímat jako projekt, který se bude realizovat, na Praze 8 spíš jako studii, která se bude upřesňovat na základě toho, jak dopadne změna územního plánu a jestli se nám podaří s Florencí uspokojivě dořešit majetkové vztahy.

E15 Když se to nepodaří, kolik vás to bude stát? Kolik jste na to dosud vynaložili?

Pozemky na Praze 8 jsme zatím nekoupili, máme na ně opci s drahami, takže tam jsme zatím nic neutratili. Stálo nás to jen část z peněz, které jsme zaplatili ateliéru Zahy Hadid, to ale nejsou fatální čísla. Nic-

!! Považujeme za chybu spotřebovávat další a další zem a rozšiřovat město, když jsou tu nevyužitá území v jeho centru.

méně na tomto území se něco určitě postaví, i kdyby nedopadla změna územního plánu. Ten stávající totiž výstavbu umožňuje, ale v uspořádání, které není pro město podle našeho názoru z urbanistického pohledu správné.

E15 Developeři obecně bojují s tím, že se v Praze nestaví, chybějí jasná a jednotná pravidla pro výstavbu. Stojí vám nějaké projekty i kvůli těmto problémům? Development je dlouhodobá záležitost, vše má své lhůty.

S tím jsme všichni smířeni, nicméně v současné době jsou povolovací procesy skutečně velmi dlouhé. Mluvili jsme o Masaryčce, kde běží změna územního plánu již zhruba tři roky. A stále nejsme u konce, nekonečně se to vleče.

EB Vaší další aktivitou je spolupráce se skupinou Kapraín bývalého manažera PPF Karla Pražáka na Dejvické. Máte v plánu další společné akce, například u mrakodrapů na Chodově, které Pražák koupil?

Na Vítězném náměstí, na místě projektu bývalého Ledního medvěda, je domluvena pouze ad hoc spolupráce, nic širšího. Pokud jde o Chodov, je pravda, že jsme to zvažovali. Ale spolupracovat tam nakonec pravděpodobně nebudeme.

EB Na Olšanské prodává PSN několik budov. Má o ně Penta zájem?

Rozhlížíme se po všech možnostech, které jsou rozumné. Máme obecně zájem o všechny větší projekty na trhu. Ty, kterých si všimneme, zvažujeme.

EB Probíhají tam nějaká jednání, nebo ne?

To vám nemohu říct.

EB Hlavní aktivity Penty se týkají rozvojových území, brownfieldů. Bojíte se staveb na zelené louce?

Není se čeho bát. Když se nebojíte brownfieldu, nemusíte se bát zelené louky. Když jsme si určovali strategii, do čeho jít a kam ne, stanovili jsme, že chceme větší projekty, centrum nebo širší centrum. Mnoho zelených luk v centrální Praze není, nechceme-li stavět v parku.

Ale hlavně si myslíme, že je správné stavět na brownfieldech. Považujeme za chybu spotřebovávat další a další zem a rozšiřovat město, když jsou tu nevyužitá území v jeho centru.

EB Co bude s vašim byznysem, až brownfieldy v Praze dojdou? Zkusíte rekultivace stávajících bytových fondů, sídlišť, kanceláří?

S rekultivací nevyhovujících kancelářských budov jsme již začali u budovy Rudého práva. Předpokládám, že v budoucnu se naskytne

další obdobná příležitost. Se zásadní rekultivací sídlišť, kdy by se domy bořily a stavěly nové, je velký problém, který nikdo neumí vyřešit. U nás je mimořádně vysoký stupeň rozdrobeného osobního vlastnictví, bude složité domluvit se s mnoha vlastníky. V Německu je to jinak, hodně se tam bydlí v nájemních domech, kde domluva bude jistě jednodušší. Stejně se ale města typu Mnichov potýkají s tím, že nemají kde stavět. Jinak než demolici nevyhovujících budov to nepůjde.

EB Takže vyústění toho je pro Pentu stavba nájemního bydlení?

Ano. Zvažujeme to. Máme asi dva projekty, kde bychom – když to dopadne – měli stavět nájemní bydlení. Zásadní otázkou je, kdo bude ve finále vlastníkem objektu, protože prozatím jím Penta být nechce. To je potřeba vyřešit. V každém případě si myslím,

že nájemní bydlení má smysl a budoucnost, i když to naráží na legislativní problémy. Práva nájemců jsou vyhnána ad absurdum na úkor vlastníků. To by se mělo v nějakém střednědobém horizontu změnit tak, aby práva byla vyrovnána.

EB Prozradíte, o jaké projekty jde?

Nemohu, jednáme. Obecně lze říct, že klíčem je dopravní dostupnost, tedy něco přímo na metru či v jeho blízkosti. Vždy by ale šlo o výstavbu, ne o skupování činžáků.

!! Města typu Mnichov se potýkají s tím, že nemají kde stavět. Jinak než demolici nevyhovujících budov to nepůjde.

EB Jsou pro vás kromě nájemních bytů zajímavé i jiné části developmentu jako hotely, domy pro seniory, studentské ubytování?

Všechno jsou to zajímavé směry. Domy pro seniory mají o to větší relevanci, že máme silnou zdravotnickou divizi, kde by byla možná nějaká spolupráce. I o tom se bavíme. Hotel jsme postavili v rámci Florentina, teď se prodává. Ale i tady se v současnosti díváme na několik nových lokalit. Jen máme podmínku, že hotelový operátor, který tam bude pracovat, musí mít nájemní smlouvu, a nikoli manažerský kontrakt. Nechceme podnikat v hotelech, nechceme, aby někdo podnikal pod naším jménem. Neumíme to.

Koleje, to jsou vlastně skoro nájemní byty – a tomu se neuzavíráme. Víím, že to potenciál má: moje dcera studovala několik let v Londýně, a vzhledem k tomu, že jsem to platil, dobře víím, jak dobrý je to byznys.

EB Soubory studentských kolejí jsou vlastně velká rozvojová území – Strahov, Jarov, Jižní Město. Pro vás ideální.

Zajímavé jsou především Strahovské koleje. Navíc tam není problém rozřídění vlastníctví. V minulosti se o tom hovořilo, ale studentská lobby je velmi silná. Jím se tam moc líbí, nechtějí odtud, nemyslím si proto, že by se něco podobného v nejbližší době stalo. Jinak máte pravdu, i v ostatních zmiňovaných lokalitách je do budoucna potenciál.

EB Je v současné době aktuální vstup Penty do dalších rozvojových území? Je něco před uzavřením?

Situace na trhu není taková, že by někdo prodával za akceptovatelnou cenu nějaká ucelená území. Takže spíše jde o vstup do nějakého projektu, v němž by byla příležitost být developerem.

EB Být developerem i někde mimo Prahu?

Dostali jsme teď nabídku na výstavbu za hranicemi Prahy v dopravně dobře dostupné lokalitě, a vzhledem k tomu, že v Praze je finančně dostupného bydlení silný nedostatek, stálo by to

možná za úvahu. Ale zatím jsme se nerozhodli.

EB A mimo Česko? Mluvil jste o Mnichovu či Londýně, jak tam funguje nájemní bydlení...

Ano, Německo je také jednou z možných lokalit, sledujeme dvě až tři země ve střední Evropě. Nyní jsme v Česku, na Slovensku a v Polsku.

EB Kolik představuje developerská divize na výsledcích Penty? Kdysi jste říkali, že byste se rádi dostali ke 30 procentům. My bychom byli rádi, aby v realitních projektech bylo asi 30 procent equity. Na tom ale zdaleka nejsme. Obzvláště teď, když jsme prodali Florentinum, podíl real estate ještě klesl.

EB Plánujete jít – i vzhledem k množství peněz v ekonomice – ještě dál?

Strategie se nezměnila. Ale je to těžké. Kdybychom řekli, že budeme zvyšovat podíl real estate, musíme něco jiného snížit. Penta prodala v minulých letech firmy, ve kterých neviděla dlouhodobý potenciál, stávající firmy v portfoliu skupiny mají spíše expanzivní plány. Takže po dosažení 30procentního podílu může real estate růst v absolutních číslech tím, že poroste celá skupina.

EB Když jste začali prodávat Waltrovku, oznámili jste, že každý rok chcete na trh dostat sto bytů. Držíte plán?

Zatím ano, protože na Waltrovce je bytů poměrně dost. Chtěli bychom ale mít víc běžících projektů, abychom nenabízeli jen jeden. Pracujeme na tom, jsme zvyklí své plány plnit.

Petr Palička (56)

Vystudoval ČVUT v Praze, zkušenosti v realitním developmentu získal jako ředitel Bovis Lend Lease pro Česko a Slovensko. V Pentě pracuje od roku 2007 a zastřešuje všechny české realitní projekty.

Krumlov nabídne klasiku i šanson

■ Devatenáct koncertů různých žánrů nabídne od pátku do 5. srpna tradiční Mezinárodní hudební festival Český Krumlov.

Dušan Kütner

Vystoupením slavných operních pěvců sopranistky Angely Gheorghiuové a tenoristy Ramóna Vargase v doprovodu PKF – Prague Philharmonia pod vedením Leoše Svárovského v pátek zahájí již šestadvacátý ročník festivalu konajícího se na šesti místech Českého Krumlova.

Zatímco Vargas se do historického města vrací po šesti letech, rumunská sopranistka bude mít na přehlídce premiéru. Zaznějí známé melodie z oper Nabucco, La traviata, Romeo a Julie, Carmen, Madama Butterfly či Rusalka.

„PKF – Prague Philharmonia má velké zkušenosti v doprovázení operních hvězd. Naše pozvání přijaly hned dvě – Angela Gheorghiuová a Ramón Vargas, kteří jsou nejen kolegové, ale pojí je také dlouholeté

PODRUHÉ. Mexický tenorista Ramón Vargas se vrací na jihočeskou přehlídku nejen vážné hudby po šesti letech.

přátelství,“ uvedl prezident přehlídky Jaromír Boháč.

Letos je tak na programu devatenáct koncertů, a to tradičně nejen z oblasti vážné hudby. „Festival zůstane věrný své dramaturgické tradici a opět nabídne klasickou hudbu, muzikál, šanson i crossover,“ dodal.

Na návštěvníky pak čeká muzikálová pocta Bravo Broadway, koncert středověké duchovní hudby v podání Schola Gregoriana Pragensis či recitál Radky Fišarové věnovaný Edith Piaf a dalším osobnostem. Festival zakončí 5. srpna Noc barokních mistrů.

Program akce nakonec doznal jedné změny. Místo klavíristy Javiera Perianese vystoupí tuto sobotu v Zámecké jízdárně houslistka Maria Solozobová ve společnosti Symfonického orchestru Českého rozhlasu a dirigenta Conrada Van Alphena.

Hlavní body programu (výběr)

Pátek 14. července

Angela Gheorghiuová – soprán

Ramón Vargas – tenor

PKF – Prague Philharmonia

Leoš Svárovský – dirigent

Čtvrtek 20. července

Mišcha Maisky – violoncello

Shiran Wangová – klavír

Úterý 25. července

Da Yoon You – housle

Jihočeská filharmonie

Jan Talich – dirigent

Pátek 28. července

Julian Rachlin – housle

Sarah McElravy – viola

Jihočeská filharmonie

Sobota 29. července

Bravo Broadway – muzikálový večer

Severočeská filharmonie
Teplice

Randall Craig Fleischer – dirigent

Pátek 4. srpna

Giuseppe Verdi: Messa da Requiem

Filharmonie Bohuslava Martinů

Stanislav Vavřínek – dirigent

POCTA SHAKESPEAROVÍ

HEREC JAN TŘÍSKA A PŘEKLADATEL MARTIN HILSKÝ budou opět hlavními hvězdami představení Pocta Shakespeareovi, které bylo loni součástí Letních shakespearovských slavností. Původně jednorázová oslava loňského významného výročí legendárního dramatika ale měla takový ohlas, že jej pořadatelé uvedou na Pražském hradě i letos, a to hned po šest večerů od 23. do 28. července.

Krátce

Ivan Král zahraje v Praze a Brně

Kytarista, skladatel a bývalý spoluhráč Patti Smith či Iggyho Popa žijící ve Spojených státech Ivan Král vystoupí v září na dvou koncertech v Česku. V tuzemsku zřídka vystupující umělec se objeví 4. září na pražském festivalu Letňák na Střeleckém ostrově, o tři dny později jej pak bude možné vidět v brněnském Sono Centru.

V Edinburhu vystoupí pět českých tanečních souborů

Na největší přehlídce scénického umění na světě Fringe Festival, která se koná od 4. do 28. srpna v Edinburhu, vystoupí i pět tuzemských souborů pod společnou hlavičkou Czech Showcase. Patří pod ni soubory 420people, Spitfire Company, DOT504, Lenka Vagnerová & Company a Cirk La Putyka.

Policie na festivalu ve Vizovicích posílí hlídky

Desítky policistů budou v pohotovosti při metalovém festivalu Masters of Rock, který se bude konat od čtvrtka do neděle ve Vizovicích na Zlínsku. Festival je vyprodáný, dorazí na něj 25 tisíc vyznavačů tvrdé muziky. Policisté připravují denní i noční hlídky a dopravní opatření včetně preventivních kontrol řidičů. /čtk, duk/

LAURA LANE MCNEALOVÁ: CUKROVÁ PANENKA

Konflikt ve Woolworthu

■ Hlavním mottem novely je prostředí stále těžce segregovaného jihu USA a New Orleans na počátku šedesátých let.

Když Slim Jeroma pozdravil zvednutím klobouku, udělal Jerome to samé. Byl to jejich signál, že mají vyrazit k obchodu. Šli jeden za druhým, ale udržovali si odstup, do Woolworthu zacházeli v pětiminutových rezestupech.

Doll otevřela dveře do obchodu, rozhlédla se a předstírala, že shání lak na vlasy. Po několika minutách dorazila k pultu, kde se vydávaly obědy a kde už sedělo pět dalších barevných včetně Jeroma, Dorethy a Loly Mae.

Prodáváč limonády za pultem přišel k Jeromovi a ukázal na nápis na zdi. „Jerome, co to, sakra, děláš? Umíš číst? Tenhle pult je jenom pro bílý. Ne pro barevný. Pravidla znáš. Kolikrát ti to ještě musím říkat?“

Prodáváč už ho znal, protože podobnou akci už tu zažil asi počtvrté. Jerome si ho nevsímal a co možná nejuhlaznějším tónem prohlásil: „Přál bych si limonádu, kdybyste byl tak laskav.“

Mladík za pultem si založil ruce a obrátil oči v sloup. Pak odešel a rozvázal si zástěru. Doll bylo jasné, že zřejmě jde pro manažera. Než se vrátil, byl pult už plný černochů.

V obchodě nastal neobvyklý klid, protože běloši zjistili, co se děje, a nenápadně z obchodu zmizeli. Jediný zvuk, který byl slyšet, byl tikot hodin na stěně před nimi.

„A co uděláme teď?“ šeptala Doll Dorethe, která seděla vedle ní s nervózním výrazem v obličejí.

„Pamatuješ, co nám říkal Jerome? Musíme tu počkat, až dorazí novináři, aby si nás vyfotili,“ vysvětlovala Doretha.

Foto: ctk

„Doufejme, že to stihnou dřív než policajti, jinak to všechno bude zbytečné.“

Pak se za nimi objevil malý muž v naškrobeném bílém plášti, na kterém měl na kapsičce červeně vyšito „Balducci, manažer prodejny“.

„Budu vás všechny muset požádat, abyste odešli.“

Nikdo se ani nepohnul.

„Tak dobrá. Nedáváte mi jinou možnost, musím zavolat policii,“ prohlásil Balducci.

Nikdo se dál ani nepohnul, ale Doll slyšela Lolu Mae, jak vedle ní těžce oddychuje. Kde sou ty zatracení novináři? pomyslela si Doll.

Pak se rozletěly vchodové dveře, dovnitř vběhl muž s fotoaparátem a začal si vše fotit.

Balducci k němu pospíchal a zvedl ruku. „Žádné focení. V tomhle obchodě se to nesmí.“

Snažil se chytit velký objektív fotoaparátu, ale reportér uhnul, schoval se za pult a zachytil desítku vážných černých obličejů.

Doll si všimla, že před obchodem zastavuje policejní anton. Než stihla dloubnout do Loly Mae, vběhlo vchodovými dveřmi šest policistů a začali si připravovat pouta.

Jeden z nich se postavil před Doll.

„Tak pojď, zlato, nedělej problémy,“ prohlásil, když zvedl pouta.

Když se mu Doll podívala na jmenovku, sevřelo se jí srdce. Před Gormleym už ji totiž varovali. Byl tlustý, s růžolícím obličejem a malýma korálkovitýma očima. Ceníl na ni zuby tak, že se z toho Doll tajil dech. Gormley ji popadl za zápěstí a vytáhl ji, dokud její obličej nebyl těsně před jeho.

„Co to má znamenat?“ vyhrkl a ukazoval jí na obličej.

„Hele, Franku. Pojď se na něco podívat. Jedno oko má negerský a jedno modrý. Tvoje matka si to rozdávala s bělochem, zlato?“ řekl tak nahlas, aby to slyšeli úplně všichni.

Pak jí pevně nasadil náramky a při tom jí šeptal do ucha: „Taky ráda pícháš s bělochama? Chceš si to rozdat s bílým policajtem? Protože to je jedinej způsob, jak se můžeš dostat na svobodu.“

Gormley se snažil Doll za pouta stáhnout ze stoličky.

Bránila se. Prosebně se podívala na Dorethu, ale Doretha předstírala, že netuší, co se tadý děje. Pak Doll sevřelo něco mnohem horšího než strach. Byl to pocit naprosté bezmoci. Pevně stáhla rty a byla odhodlaná zajistit, aby se už nikdy v životě nemusela takhle cítit. Už nikdy. Pokud proti tomu bude moct něco udělat.

„Tak pojď, nedělej problémy,“ Gormley z opasku vytáhl obušek a chystal se Doll udeřit, když vtom Lola Mae seskočila ze stoličky.

„Ne!“ zaječela. Doll koutkem oka zahlédla, jak Lola Mae napřahuje paži zrovna ve chvíli, kdy obušek dopadl. Lola Mae padla na podlahu a začala se svíjet bolestí.

Přiběhl další důstojník, vysoký, štíhlý s havraními vlasy, a postavil se před Gormleyho, než se dostane k dalšímu úderu. „Co to, sakra, provádíte, Gormley? Měl jste rozkazy nepoužívat zbytečné násilí.“

Doll ho poznala. Byl to poručík Kennedy. Hned se jí začalo dýchat o něco lehčeji.

„Ta mrcha mě nechtěla poslechnout,“ prohlásil Gormley

a ještě Lolu Mae na podlaze pořádně kopl.

Lola Mae zasténala a rozkašlala se. „Já to převezmu,“ prohlásil poručík Kennedy. Pokynul dalšímu policistovi, aby mu přišel na pomoc. „Ta ruka vypadá na to, že budeme muset zavolat sanitku.“

Mladý policista pomohl Lole Mae a odvedl ji ven.

Gormley zabrblal a následoval je ze dveří. Ještě předtím však po Doll vrhl pohled plný nefalšované zášti.

„Pojď, vezmu tě domů.“ Kennedy Doll odemkl pouta a vedl ji z obchodu a za roh. Pomohl jí na zadní sedadlo policejního auta. Když nastoupil, sundal si čepici a opřel se o sedadlo. Mluvil klidně, i když ji huboval. „Co jsi tam, proboha, dělala, Doll? Mohli tě zavřít, nebo něco ještě horšího.“

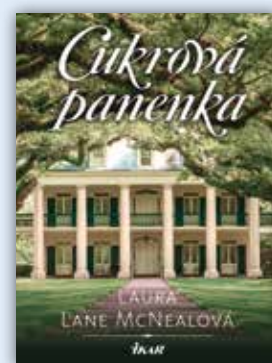
Doll věděla, co tím myslí. Gormley byl takovým chováním nechvalně známý.

Také se opřela o sedadlo. Když odjížděli, musela začít přemýšlet, co by se asi stalo, kdyby ji poručík Kennedy nezachránil. Znovu se jí v uších ozývala matčina slova.

Příště už nemusíš mít takový štěstí.

Redakčně kráceno

O knize

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme úspěšný debut Laury Lane McNealové **Cukrová panenka** vydaný pod značkou Ikar.

Foto dne

Foto: čtk

KRAJINA VE MĚSTĚ.
Na piazzettě Národního divadla v Praze je od začátku července do 3. srpna k vidění instalace architekta Juráše Lasovského s názvem Victoria Pragensis. Skládá se ze stovek malých bílých květináčů, které vytvářejí tvar krajiny.

Vědci zjistili, že...

...spát je potřeba alespoň sedm hodin

■ Lékaři získali největší databázi spánkových dat a potvrdili, že dospělý člověk by si měl denně dopřávat sedm až devět hodin spánku.

Marek Schwarzmann

Zlepšování technologií a miniaturizace čidel vedly k revoluci ve zkoumání kvality spánku a lepšímu pochopení, jak člověk spí. Masivní obliba nositelné elektroniky s přesnými čidly pohybu

a srdečního tepu totiž za posledních několik let vytvořila obří databázi čítající na čtyři miliardy „prospaných nocí“, kterou mohli vědci detailně analyzovat.

„Poznatkami poskytují další důkazy pro dřívější doporučení, aby se dospělí snažili spát alespoň sedm až devět hodin denně,“ okomentoval výsledky profesor psychiatrie a neurologie Michael T. Smith

z Johns Hopkins University School of Medicine.

Ke zmiňným čtyřem miliardám nocí se lékaři dostali díky spolupráci se společností Fitbit, která jim anonymizovaná data svých uživatelů poskytla.

Jedním z poznatků je třeba to, že člověk stráví průměrně pětadesát minut za jeden „klasický“ spánek v probuzeném stavu. Tato

doba je výsledkem nasčítání běžných krátkodobých, zhruba dvou- až třímínutových procitnutí mezi spánkovými fázemi.

Tento čas si člověk nepamatuje, nicméně způsobuje zkrácení pobytu mozku v důležitých regenerativních fázích spánku, zjednodušeně rozdělených na REM (aktivní snění), lehký spánek (přesun informací z krátkodobé paměti do dlouhodobé) a hluboký spánek (fyzická regenerace či růst).

Z analýzy dále například vyplynulo, že ženy spí v průměru o dvacet pět minut déle

než muži. Mají také vyšší procentuální podíl REM spánku, který se postupně zvyšuje zhruba od padesáti let.

Čím je pak člověk starší, klesá podíl hlubokého spánku na jeho noci, a to z průměrných sedmnácti procent ve věku dvaceti let na dvanáct procent v sedmdesáti.

Díky zvýšené přesnosti čidel je podle lékařů možné i doma odhalit případné spánkové nedostatky či rovnou poruchy, třeba apnoe. Pro exaktní měření je však stále nutné navštívit lékaře a spánkovou laboratoř.

Vědci mohli díky unikátní databázi prozkoumat **čtyři** miliardy „prospaných“ nocí.